

ვლეხების დელეგაციის წერტმა გიუ-
სმანსის წერილის საპასუხოთ ევრო-
პის სოც.-დელეგაციის მიმართა წე-
რილია, რომელშიაც უღრმეს მაღ-
ლობას უცხადებს დელეგაციას იმ
ყურადღებისათვის, რომელიც გამო-
იჩინა მან შავი ზღვის მხრის გლე-
ხებისადმი. წერილში ონიშნულია,
რომ შავი ზღვის მხარის გლეხების
ერთ ერთ მიზანს და სურვილს შე-
ადგენ გარეშე ძალების ჩაურევლო-
ბა, მათ შორის ვენ. კონფელისაც.
ხალაშოს სამუშაო
სოხუმის შრომის კომისარი შეე-
კითხა შრომის სამინისტროს, სახელ-
წიფო და საზოგადო და წასებულე-
ბების მისამისახურეებში უძლა მიი-
ღონ თუ არა ზედ მეტი სამუშაო.

Եռեցքնութիւն Շհռամնութիւն Կռամնութիւն

კითხა შრომის სამინისტროს, სახელ-
წიფო და საზოგადო და წესებულებ-
ების მისამართულებრბმა უძღვა მიმ-
ღონ თუ არა ზედ მეტი სამუშაო-
სათვის ჯილდო და ან გალდებულნი
რჩათ თუ არა, რომ იმორიგეონ.
შრომის სამინისტრო უპასუხა, ხელ-
ინდულ დაწესებულებათა მოსამა-
ნურების სამუშაო დღე განსაზღვრუ-
ლი არა და მორიგეობა კი უნდა
გასწიონ თუ ამას საქმის ინტერესე-
ბი მოითხოვს.

ଓঁ গুরুব্রাহ্মণীবো.
১০১

ლობდობი. ცეკვა. 19. საჭაროვე-
ლოს დამფ. კრების წევრის ე. ბერნ-
შტეინი ატარმისის ცნობით გერმა-
ნის კინკულები შეიღო.

კინის გზ ს აღმშენებლობა.

მთავრობამ ოქტომბრის 5 სხლო-
ბაზე დადგინა: იცნოს შესძლებ-
ლად ხენაკ-ზუგდიდის რკინის გზის
შტოს გაგრძელება ქალ. ზუგდიდამ-
დე გზათ მიმოსვლის დეპარტამენ-
ტის მიერ წარდგენილ ჭარიანტის
თანახმად იმ პირობით. თუ ზუგდი-
დი შტოს გაყვანისათვეს საჭირო
მიწის სხმუშაოს თავის თავზე მიი-
ღებს.

სამოქალაქო შდგომარეობის აქტები.
მთავრობამ დაადგინა მიღლოს იუს-
ტიციის მინისტრის მიერ წარდგენი-
ლი კანონ-პროექტი სამოქალაქო
შდგომარეობის აქტების ჩეგისტრა-
ციის შესახებ. გადაწყვდა პროექტი
დამფუძნდებელ კრებაში შეიტანონ,
ხალფითაქო ხაწყობები.

შოავრობამ, მოისმინა რა მოხსე-
ნება ცენტრალურ სააფთიაქო სა-
წყობის და 2 ლაბორატორიის და-
არსების ზესახებ, დაადგინა მიღლოს
პრინციპიალურად მოხსენება. გადა-
წყდა გადასცენ არსებული საწყობი
სახლსთ ჯანმრთელობის დეპარტა-
მენტს თავის განკარგულებისათვის
და მიაწლონ ფინანსთა მინისტრს და
სახელმწიფო კონტროლს ჯანმრთე-
ლობის უეპარტამენტთან ერთად
შეიმუშავონ შტატი და ხარჯთ ალ-
რიცხვი და წარუდვინონ იგი მოვ-
რობას.

ოქტომბრის 8 მთავრობის თავ-
მჯდომარე ნოე ქორიანია ინახულ-
ინგლისის უმაღლესში კომისარში
პოლკოვნიკი სტოკსმა და ხანგრ-
ძლივი მოლაპარაკება ქონდა მასთან
მთავრობის თავმჯდომარე ინახულ-
აგრეთვე ეკროპის სოციალისტთ
დელეგაციის წევრმა დებრიუკებმ
და ზუგდიდის ერობისა და ქარაქი
ფინომართველობის დელეგაციის.

მთავრობის თავმჯდომარე
ილებს მთხოვნელებს მხოლოდ

მთავრობის ხახლში. მთხოვნელები
უეჭველად 10—12 ხათამდი უნდა
ჩაეწერონ.

დამცუძნებელ კრებაში.

დამტუქნებელ კრების თავმჯდო-
მარის ამხანაგმა ა. ლომთათიძემ ა-
ღო ერთი ოფის შვებულება და მის
მოვალეობის აღსრულება დაევალ-
ს. გ. მდივანს.

ପରିପାଦାନଳା.

პროპაგანდის კომისიის დაფალებით თელავის შაზრაში წავიდა დამფუძნებელ კრების წევრი დ. ჩხეიძე.

ଗାନ୍ଧାରଲ୍ୟୋଦୀର୍ବିଦ୍ଧି ଶାଶ୍ଵତିନିଃକୁଳମିଶ୍ର

განათლების სამინისტრომ სთხოვა
შინაგან საქმეთა სამინისტროს დასა-
ჯოს აღმინისტრატიული წესით და-
ჯირიმებით ან ციხეში დამწყვდევით
ყველა ის სტამბის მეპატრონები,
რომლებიც არლევენ 1919 წ. დე-
კებრის 16 კანონს დაბეჭილ ნა-
წარმოებთა 12 ცალად განათლების
სამინისტროში წარმოდგენის შესა-
ხებ.

გედგრაფიის სახელმძღვანელოდ
ქალთა გიმნაზიის მასწავლებელმა
ლ. სლავინსკიმ განათლების სამინი-
სტროს სასწავლო კომისიას წარუდ-
გინა განსახილველად თავის მიერ
შედგენილი დასავლეთ საქართვე-
ლო გეოგრაფია ქართულ ენაზე.

ତ୍ୟାତ୍ମକ ପାନରାଶା
”ପାନରାଶାବସ“ ଅମ୍ବାନାଗରୀ ପ୍ରିୟୁକ୍ତି
ମତାଫର୍ମଣଦିଲେ ଭାବମାର୍ଗଦିଲ ମିଳି ମିହର ଲା
ଭ୍ୟାବ୍ୟାଲ୍ଲାଙ୍କ ଶେବନବିଲେ ଆଗ୍ରହୀ ଏଥି ମନ୍ଦିରଙ୍କ
ବାନଶି ଲାଶର୍ଯ୍ୟାଲ୍ଲାଙ୍କର୍ମବାନ. ଶ୍ରୀରାତନ
”ଗନ୍ଧାରାତା“, ରମେଶ୍ବର ମିହନବ୍ୟାନିଲେ
ପ୍ରକଳ୍ପିଲ ମନ୍ଦିରପର୍ବତରେ ମିହର ଆଶୀ
ଦାଶବ୍ରତ୍ୟାଳୀ ପ୍ରକାଶ ହାମରିପରାନ୍ତେକ, ତଥି
ଲିଲିଶି. ତଣାତ୍ମକ ଶୋଭାଲ୍ଲାଙ୍କ ପାରିଷଳ
ଅଗ୍ରହୀ ହାମରିପରାନ୍ତେକ. ତ୍ୟାତ୍ମକ ଦାନ
ତ୍ରୟୀକୃତ କ୍ଷେତ୍ରରେ

სოხუმის მიზინები თბილისში

რეზოლუცია საბერძნეთის

ମିମାଳତ.

თბილისის სომეგ სკროლებთა მი
ტუნგზე, რომელიც ოსმალთა თავი
დასხმის გამოსაცხადებლად შესდგა
მიიღეს რეზოლუცია სადაც გამო
თქმულია თანაგრძნობა მიკობარ ბე
რძნების მიმართ, რომლებიც იბრძეო
ან ოსმალების წინააღმდეგ რეზო

ლიუციაში გატარებულია პროტესტ
ტი ოსმალთა თავდასხმის გამო სო
შეეთზე. ლაშმალთა მოკავ
შარე-ჰალშევიკების გეგმისა. რევო
ლუციაში გამოთქმული, იმედი
რომ საბერძნეთის ერი, ვენიზელოს
მეთაურობით მხარს დაუჭირს სო
ხეთს და ფიზიკურ განაღვეურებისაგა
გადაარჩენს მას.

ეგზოლიუცია ჩუსეთის მიმართ

ამასთანავე მიიღეს საპროტესტო
რეზოლუცია, რომელიც გადასცია
საჭიროთა რესერვის სრულ უფლების
წარმომადგენელს საქართველოში
რეზოლუცია ასეთი შინაარსისა
თბილისის მოქალაქეები ძლიერ აღ
შფოთა ოსმალეთის კუნტრე-რ
კოლუციონერებისა და ფეოდალ
ბის სომხეთის მშრომელ ხალხ-
ადგიანებამ. ანგარიშს ვუწევთ იმ გ

მოკავშირეა საბჭოთა რუსეთის მთა-
ვრობის რისთვისაც საბჭოთა რუსე-
თის სრულ უფლებიან წარმომადგე-
ნლის წინაშე რუსეთის მოკავშირის
მიერ სომხეთის დემოკრატიაზე თავე
დასხმის გამო ენერგიულ პროტესტი
ვაცხადებთ. საბჭოთა მთავრობამ,
რომელმაც თავის დეკლარაციებში
არა ერთხელ აღიარა ერთა და მშრო-
მელთა თვითგამორჩვევის უფლება,
უნდა მიიღოს ზომები ოსმალეთის
კუნტრ-რევოლუციონერთა თავდა-
სხმის შესახერებლად, თუ არ უნდ-
რომ სომხეთის მშრომელი ხალხი
თავისუფლების ჯაოთად დარჩეს.

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାମାର୍ଦ୍ଦା ଏହିପରିବାଲା

ମିଶନ୍ସାହୁ

ସାହେରତ୍ତବ୍ୟଳୋ ଏହି. କରୁଥିବା ଦି
ମତୀବ୍ୟଳୋରେ ଲ୍ଲେଟ୍‌କୋଲିଯୁଗୀ ଗାଢାଯତ୍ତ
ସାଲାପ ତବୀଲୋବେ ଲ୍ଲେଟ୍‌କୋଲା ଦା ଲ୍ଲେଟ୍‌
କୋଲା ଫାରମନମାଦ୍ରାଜନ୍‌ମାନବିତ୍ତ ଅନ୍ଧାରି

ბი მიაპყრობენ საქართველოს რეს
პუბლიკის ყურადღებას იმ გარემო
ებას, რომ მის მოკავშირე სომხეთი
ტერიტორიის საზღვარში უემოიქნა
მუსტაფა ქემალის ჯარი და მმარბენ
რომ „სომხეთს მოუწევს მათთან გვი
რული ბრძალა, რომ შეინარჩუნო
დამოუკიდებულობა და ფიზიკურ
არსებობა. ამ ბრძოლამ არ შეიძლება
ის არ პოვოს თანავრძნობა საქართველოს
საქართველოს მთავრობას ამვე იდე
ალების გამო ბრძოლა ჰქონდა სის
ნებულ ძალებთან. ის ეჭვი არა აღ
შფოთებით შეხედა საბჭოთა რუსე
უსინდისო პოლიტიკის მცირე ერ
ბის მიმართ, რომლისათვისაც მ
ონიაქვს დამხობა და სიკვდილი.
სამთა კავშირებმა თუ თავისი ბნელ
გეგმები შეასრულეს სომხეთთან, ვ
შინ ის გადაიცევა საქართველო
დამოუკიდებულების საფრთხედ. საქ
რთველოს მოქალაქე სომხებს იმედ
აქვთ, რომ საქართველო სომხეთი
და თავისი დამოუკიდებლობისა დ
აგრეთვე საერთაშორისო მშვიდი
ბიანობის ინტერესების დასაცავ
განათლებულ კაცობრიობის წინა
პროცესტს განუტაცებს მოსკოვი
მთავრობისა და მისი მოკავშირე, რ
ამაღეთ ადერბეიჯანის სოციალის გ
მო და სომხეთს თავის ძმურ დახმ
რებას აღმოუჩენს ამ უთანასწორ
ბრძოლაში.“

ა. ლომთათიძის სიტყვა.

დამფუძნებელ კრების შენობილ
მეტად დიდი ენტუზიაზმით სიტყ
წარმოსთქვა დამფუძნ. კრების პრ
ზიდიუმის სახელით თავჯდომარ
ამხანება აღ. ლომთათიძემ, რომ
ლმაც მოუწოდა სომხეთისა და
როგორ დემოკრატიას შეერთებ
ლიყვენენ მოსულ მტრის გასამკლა
ბლად. ლომთათიძის სიტყვის და
წყის და დასასრულ შესრულებუ
ლებისა ვიმინი.

პორესპონდენცია თელავიდან.

(სამღვთო სჯული თელავის გ
ნაზიაში).

ჩიტე ბ. გოგნიაშვილი, რომელმაც
კრებას გააცნო წარსულის წლის
ანგარიში და მშობელთა წესის მო-
ღვაწეობა. ანგარიში და ტექიცფა და
კრება წევრებს გულითადი მაღლო-
ბა უძღვნა. იმ შრომისთვის, რომე-
ლიც მათ მიუძღვით სასწავლებლის
და სწავლის ფულიდან განთავისუფ-
ლებულ ღარიბ მოწაფეთა წინაშე.
შემდეგ დაიჭვა კითხვა: ისწავლებო-
დეს სამღვთო სჯული ამ სასწავლო
წლიდან სასწავლებელში თუ არა?
ეს კითხვა ზოგიერთისთვის თუ გო-
ულოდნელი იყო, მშობელთათვის
დღიდად მომწიფებული და დღიურ
საბოროტო საკითხად გამხდარი.
იყვნენ კრებაზე ისეთებიც, რომელ-
ნიც მოსწავლეთა ზნებრძოვ გახრმი-
ლებას პირდაპირ უკავშირებდნენ
ქრისტეს სჯულის განდევნას სასწავ-
ლებლიდან.

კრება ორ ბანაკად გაიყო. ერთ
მხარეს იდგნენ უმეტესად მშობლე-
ბი, მეორე მხარეს მასწავლებელნი
და გარეშენი. პირველნი და მათ-
შორის: ბ.ბ. ციცქიშვალი, დეკანო-
ზიშვილი, ხატიაშვილი, გოგნიაშვი-
ლი და სხვ. ყოველ კომისარისის
გარეშე მოითხოვდნენ სამრთო სჯუ-
ლის სწავლებას თავისის ისტორიით
და ჩვენის ეკლესიის თავგადასავა-
ლით; მით უმეტეს, რომ ეს არ არის
განათლების სამინისტროსგან აკრძა-
ლულით, და არც ვისმეს აქვს ნება
ჩვენს შვილებს დაუხმოს რელიგიუ-
რო გრძნობა და თავისი სჯულის
ცოდნათ... ეს ბოროტება არ ჩაფ-
დენია არცთამერლობის, არც აღამა-
მადხანს და დღეს თვისისუფალ საქარ-
თველოში რომელიმე სოციალისტურ
პარტიის წყალიშვილით არ უნდა პარ-
პაშებდეს დროშა უგუნურთა, რო-
მელთა სთქვეს გვლისა შინა თვისისა
არა არს ღმერთი“ (წინასწარმეტყვე-
ლი დავითი), არის მარტო მამუნი
და ჩვენ მისი შვილებით (დამსწრე
მშობელი): ხოლო მეორე ჯგუფი და
მათ შორის, ბ.ბ. ელილაშვალი, მარ-
კოზაშვილი, ლუდაშვირი, რაზმაძე
და სხვ. უარს ჰყოფდნენ სამღვთო
სჯულის სწავლებას იმ საბუთით,
რომ სამრთო სჯულის ცოდნას
არა აქვს კავშირი ზნეობის სისვეტა-
კესთან და სწავლება ამ საგნისა იმ
დროს, როდესაც ბავშვები დატვირ-
თულნი არიან სავალდებულო ხას-
წავლო საკუნებით, მეტი რომ არა
ვსთქვათ, დროს დაკარგვა იქნებათ
დასამიტეკებლად უჩვენებდნენ რუ-
სეთის. სოლოვეევის მონასტერზედ
კავების ლავრაზედ და ძევეს ყო-
ფილს ჩვენს სეჭანარიაზედ, სადაც
პირველად აუხილდათ ვონების თვა-
ლი ჩვენს ოპონენტებს. ამათ ავი-
წყდებოდათ, რომ რუსეთის ბერძო-
ნობინების ავხორციანობა ჩვენთვის
მისაბაძი არ ყოფილა და არც ვინმე
ამას მოითხოვს ეხლა. ჩვენი ძეველ
სასწავლებლები — სასულიერო. დ
საერთო — ვართალია გაეღლენთილი იყ-
ვნენ ანტიპედაგოგიურის სხით
რომლითაც სულისაც და ხორცას
გვიშხამავდნენ, მაგრამ მგლის შიში
ცხვარი ვის გაუწყვეტია. ჩვენ შო-
ვითხოვთ სწავლებას მაცხოვრი
მცნებისას: „იყავით სრულ, ჰითა

